

prima instanță: M. Muruianu
instanța de apel: M. Guzun, A. Nogai, V. Brasoveanu

ÎNCHEIERE

06 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componență:
Președintele ședinței,
Judecătorul

Tatiana Vieru
Valentina Clevadî și Oleg Sternioală

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de avocatul, Valentina Hriplivaia, în interesele clientului, Alexandru Osipov, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată formulată de Alexandru Osipov împotriva Ministerului Justiției privind repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale instanțelor judecătorești, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de Alexandru Osipov și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 22 iunie 2015,

c o n s t a t ă :

La 09 aprilie 2015, Alexandru Osipov a formulat cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției privind repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale instanțelor judecătorești.

În motivarea acțiunii a indicat reclamantul că, potrivit încheierii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 25 iunie 2009, emisă în cauza penală intentată împotriva lui Covaliov Andrei și Covaliova Lidia, întru asigurarea acțiunii civile, a fost aplicat sechestrul pe apartamentul nr.19, situat pe str. Matei Basarab, 7/5, mun. Chișinău, ce îi aparținea cu drept de proprietate lui Covaliov Andrei și pe apartamentul nr. 27, situat pe str. Dimo 13/1, mun. Chișinău ce îi aparținea cu drept de proprietate Lidiei Covaliova.

Susține că, prin sentința judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 28 ianuarie 2011, Covaliov Andrei și Covaliova Lidia au fost achitați din motivul lipsei în acțiunile lor a elementelor constitutive ale componenței de infracțiune.

Prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2011, a fost menținută fără modificări sentința de achitare a instanței de fond, iar la data de 12 iulie 2011, dosarul penal de învinuire a lui Covaliov Andrei și Covaliova Lidia a fost expedit de Curtea de Apel Chișinău la Judecătoria Rîșcani.

Menționează că, la 28 iulie 2011, în cancelaria Curții Supreme de Justiție a fost înregistrat recursul ordinar declarat de procuror în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Tudor Cojocar, iar la 20 august 2011 (pe interpelare fiind corectată

luna din august în octombrie), dosarul penal a fost expediat la Curtea Supremă de Justiție.

Arată că, prin scrisoarea nr. 1008/2011 din 11 august 2011, de către Curtea Supremă de Justiție, în adresa Curții de Apel Chișinău a fost remisă cauza penală în privința lui Covaliov Andrei și Covaliova Lidia pentru îndeplinirea prevederilor alin. (4) art. 16 Cod de procedură penală, menționându-se că, după înmînarea inculpaților a copiei deciziei în limba pe care o posedă, dosarul penal urmează a fi remis în adresa Curții Supreme de Justiție. În scrisoarea Curții Supreme de Justiție din 11 august 2011, se face trimitere la interpelarea judecătoriei Rîșcani din 21 octombrie 2011, adică, la o interpelare care vă apărea în viitor.

Relatează că, decizia Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2011 a fost tradusă în limba rusă și la 27 decembrie 2011 le-a fost expediată inculpaților, totodată, dosarul penal fiind remis în adresa Curții Supreme de Justiție.

Precizează că, în perioada 20 august 2011 – 27 decembrie 2011, dosarul penal nu s-a aflat la Judecătoria Rîșcani.

Cu toate acestea, susține recurentul că Judecătorul din Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, I. Timofei, a examinat cererile lui Covaliov Andrei și Covaliova Lilia privind ridicarea sechestrului, înregistrate la 07 septembrie 2011.

Cererile respective au fost examinate în lipsa sa, nefiind înștiințat în mod legal despre ziua și ora examinării, la materialele dosarului lipsind dovezi privind citarea legală, iar termenele de examinare a cererilor de scoatere a bunurilor de sub sechestrul fiind foarte restrînse.

Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 29 mai 2012, a fost casată decizia Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2011, cu restituirea pricinii la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, iar prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2013, a fost casată sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 28 ianuarie 2011 și s-a pronunțat o nouă hotărîre, prin care Covaliov Andrei și Covaliova Lidia au fost recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin.(5) Cod penal, fiindu-le stabilită 9 ani pedeapsă cu închisoare. De asemenea, a fost admisă acțiunea civilă a părții vătămate, Alexandru Osipov și s-a încasat de la Covaliov Andrei și Covaliova Lidia, în mod solidar, în beneficiul părții vătămate prejudiciul material cauzat, în mărime de 260413 de lei și prejudiciul moral, în mărime de 5000 de lei, de la fiecare.

Astfel, la 12 aprilie 2013, Alexandru Osipov a prezentat executorului judecătoresc, Rotaru Vera, titlul executoriu spre executare.

La 20 mai 2013, a primit de la executorul judecătoresc informație, precum că debitorii Covaliov Andrei și Covaliova Lidia, nu dispun de bunuri imobile.

Susține reclamantul că, prin emiterea de către Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău a încheieri din 10 septembrie 2011, casată ulterior de Curtea de Apel Chișinău, i-a pricinuit daune semnificative. După scoaterea apartamentelor inculpaților, Covaliov Andrei și Covaliova Lidia de sub sechestrul, ultimii au vîndut apartamentele (contractul de vînzare-cumpărare nr. 1077 din 23.03.2012 și contractul de vînzare - cumpărare nr. 4166 din 10.07.2012) și au părăsit teritoriul Republicii Moldova, fiind anunțați în căutare.

Din considerentele expuse, fiind în imposibilitate să recupereze prejudiciu material și moral, Alexandru Osipov s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției, solicitînd încasarea din contul ministerului, în

beneficiul reclamantului a prejudiciului material, în sumă de 260413 de lei și a prejudiciului moral, în sumă de 5000 de lei.

Prin hotărîrea Judecătorei Buiucani, mun.Chișinău din 22 iunie 2015, acțiunea a fost respinsă din lipsă de temeii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2015, apelul declarat de Alexandru Osipov a fost respins și menținută hotărîrea primei instanțe.

La 10 februarie 2016, avocatul, Valentina Hriplivaia, în interesele clientului, Alexandru Osipov a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2015, cu trimiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, a invocat recurentul că hotărîrile instanțelor ierarhic inferioare sunt ilegale și neîntemeiate, fiind încălcate și aplicate eronat normele de drept procedural.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Examinînd înscrisurile anexate la dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că decizia instanței de apel a fost pronunțată la 01 decembrie 2015 și expediată în adresa părților la 14 decembrie 2015. (f.d. 137)

Dovada de recepție a copiei deciziei instanței de apel, la materialele dosarului, nu este.

Ținînd cont de cele indicate, Colegiul consideră că recursul este declarat în termen.

Conform art.439 alin.(2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 01 martie 2016, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului, copia recursului declarat de Alexandru Osipov, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței. (f.d. 148)

Pînă la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului declarat de Alexandru Osipov, intimatul nu și-a realizat dreptul de a depune dereferință.

Audiind raportul verbal al judecătorului raportor și verificînd temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, sus-indicatul recurs este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art.432 alin.(1), (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel, analizând argumentele recursului prin prisma existenței temeiurilor de declarare a recursului, Colegiul constată că acesta nu se încadrează în limitele stabilite de norma precitată, instanța de apel aplicînd corect normele de drept procedural.

Colegiul consideră că, argumentele invocate în cererea de recurs sunt irelevante și declarative, motiv pentru care, acestea nu pot fi reținute de către instanța de recurs întru admiterea cererii și casarea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu prevederile art.433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Completul judiciar precizează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, fără a se examina temeinicia lor.

Mai mult, Colegiul învederează că dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, relatarea situației, în viziunea recurenților, fără a indica vreun temei prevăzut de art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, face ca acesta să fie respins de către instanța de recurs din considerentul că, motivele indicate nu se încadrează în prevederile normei precitate și nu constituie temei de casare a hotărîrii judecătorești, recursul exercitat avînd caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În context, completul învederează, prin prisma jurisprudenței CEDO că, „...art.6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul

declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebaït și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Totodată, instanța de recurs precizează că potrivit articolului 13 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale recursul trebuie să fie unul „efectiv”, atât în practică, cât și în drept, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, precum și să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcel contra Irlandei, 16 aprilie 1991).

Un asemenea recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII).

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că instanța de apel a examinat pricina cu respectarea normelor de procedură, iar în esența lor, argumentele recursului nu întrunesc condițiile unui recurs „efectiv”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de avocatul, Valentina Hriplivaia, în interesele clientului, Alexandru Osipov, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de avocatul, Valentina Hriplivaia, în interesele clientului, Alexandru Osipov, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală